

Таким чином, капітал є основою фінансово – господарської діяльності всього підприємства і джерелом фінансування діяльності підприємства. Задля ефективного та інтенсивного використання джерел фінансування підприємств в сучасних умовах господарювання необхідно більш зважено підійти до процесу формування обліково – аналітичної інформації про раціональність та повноту використання власних джерел фінансування у фінансово-господарській діяльності. Дослідження теоретичних та практичних особливостей обліку та аналізу власного капіталу в системі управління промисловими підприємствами України потребують поглибленої уваги.

Список використаних джерел:

1. Бобяк А. П. Власний капітал підприємства, як економічна категорія та його облік / А. П. Бобяк // Міжнародний збірник наукових праць. – 2011. – № 19.
2. Бухгалтерський облік. Верига Ю. А., Виноградова М. О. / Навчальний посібник, 2008. – 325 с.
3. Кадацька А. М. Сутність власного капіталу підприємства / А. М. Кадацька // Вісник Сумського національного аграрного університету. – 2014.– Вип. 4. – С. 153-156.
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» затверджено наказом МФУ від 07.02.2013 р., № 73. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/

Коротаєва І.Р., Любченко В.С.

студенти,

Науковий керівник: Скоробагач А.Є.

старший викладач,

Університет державної фіскальної служби України

ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ: ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ

Сучасні умови функціонування бюджетної системи України характеризуються наявністю проблемних питань в організації обліку в бюджетних установах. Необхідність їх вирішення актуалізується у зв'язку з інтеграцією України у міжнародну спільноту. При переході до ринкових відносин суттєво змінюється роль та значення держави в управлінні соціально-економічними процесами, актуальними є питання налагодження бухгалтерського обліку установ, що фінансуються за рахунок бюджетних коштів.

Організація бухгалтерського обліку у бюджетних установах розпочинається із формування облікової політики тому, що вона є основою ведення бухгалтерського обліку в установі.

Вивченням питання формування облікової політики бюджетних установ займалися такі науковці, як Бутинець Ф.Ф., Яцишин Я.Р., Свірко С.В.,

Білуха М.Т., Хміль І.Р., Писарчук О.В., Кудіна О.М., Тютлікова В.В., Макарчук О.В. тощо.

Формування облікової політики в бюджетних установах є актуальним питанням сьогодення. Бюджетні установи є юридичними особами. Вони мають замкнену систему обліку і ведуть облікову політику, спрямовану не на зіставлення витрат і результатів праці та отримання прибутку, а на облік видатків у процесі надання нематеріальних послуг [1, с. 124].

Згідно із Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», облікова політика – це сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності [2].

Для кращого розуміння сутності облікової політики бюджетних установ необхідно розглянути основні її аспекти. Соціальний, який забезпечує створення соціальних гарантій для захисту зовнішніх користувачів, шляхом забезпечення єдності представлення даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Економічний – підвищення дієвості внутрішнього контролю, скорочення документообігу. Інформаційний – сталість та гласність облікової політики дозволяє будувати прогнози майбутнього стану об'єкта. Юридичний – дані з Наказу про облікову політику можна використовувати при вирішенні господарських спорів, конфліктів із контролюючими органами [3, с. 192].

Відмінність бюджетних установ полягає в тому, що їх бухгалтерський облік є специфічним. Але крім специфічних вимог, що висувуються до бухгалтерського обліку бюджетних установ, на них поширюються і багато загальних вимог, які встановлені для всіх підприємств. Незважаючи на чітко окреслені межі для бюджетних установ, чинне законодавство надає можливість вибору між деякими способами обліку, такими як: правил документообігу; технології обробки облікової інформації; порядку і термінів проведення інвентаризації майна, крім випадків обов'язкового її проведення; форм облікових реєстрів та первинних документів, якими оформлюються господарські операції; робочого плану рахунків бюджетних установ та зобов'язань тощо. Облікова політика в бюджетних установах базується на основних принципах бухгалтерського обліку, яких бюджетні установи повинні дотримуватись при веденні обліку і складанні фінансової звітності. Принципи бухгалтерського обліку є спільними для бюджетних установ та інших підприємств України [4].

Облікова політика суб'єкта державного сектору визначається у розпорядчому документі про облікову політику, в якому мають бути встановлені методи оцінки, обліку, види сегментів та їх пріоритетність і процедури, які має застосовувати суб'єкт державного сектору та щодо яких нормативно-правовими актами з бухгалтерського обліку передбачено більше ніж один варіант, та порядок організації бухгалтерського обліку [5, с. 47].

Ефективна облікова політика бюджетних установ повинна забезпечувати: повне відображення в бухгалтерському обліку всіх фактів господарської діяльності, виходячи не лише з правових норм, а й з економічного змісту; незмінність протягом звітного року прийнятої методології відображення

господарських операцій та оцінки активів; правильність відображення доходів та витрат у відповідному звітному періоді, розподіл витрат на поточні та капітальні; ідентичність даних аналітичного, синтетичного обліку, фінансової звітності; раціональне ведення бухгалтерського обліку, відповідно до умов діяльності та особливостей суб'єкта господарювання [6].

Писарчук О.В., Кудіна О.М. та Тютлікова В.В. виділяють такі проблеми у формуванні облікової політики бюджетних установ, як:

найчастіше розробляючи нові, найдосконаліші організаційні процеси обліку, до яких належить і облікова політика, автори не одержують належних результатів та далеко не повністю використовують можливості облікової політики;

необхідність узгодження облікової політики з головним розпорядником потребує багато часу на розгляд та затвердження цього розпорядчого документу. Установа вимушена працювати без наявності облікової політики, або на підставі попередньої облікової політики, яка може не відповідати новим стратегічним цілям;

відсутність управлінського обліку як складової облікової політики позбавляє можливості ефективно використовувати специфічні, та загальні принципи управління установою [5, с. 49].

Для вирішення наведених проблем потрібно звернути увагу на вдосконалення нормативної бази щодо регулювання бухгалтерського обліку в бюджетних установах. Також зобов'язати всі бюджетні установи належним чином оформити та розробити накази про облікову політику з дотриманням принципів ведення бухгалтерського обліку в бюджетних установах. Значну увагу також слід приділити процесу автоматизації бухгалтерського обліку та його впливу на облікову політику. Також важливим аспектом удосконалення обліку у бюджетних установах є чітка організація контролю формування та ведення облікової політики [4].

Таким чином, можна дійти висновку, що облікова політика бюджетних установ має ряд своїх особливостей. Проте їй також притаманні спільні для всіх підприємств риси та правила. Облікова політика в бюджетних установах не є досконалою і потребує певних дій щодо її покращення.

Список використаних джерел:

1. Кадобна І.В. Порядок та принципи формування облікової політики установ державного сектору економіки / І.В. Кадобна // Облік, оподаткування і контроль : теорія та методологія : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. – Тернопіль : ТНЕУ, 2017. – С. 123-126.
2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV (в редакції від 11.06.2017) // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
3. Писарчук О.В. Особливості формування облікової політики бюджетних установ / О.В. Писарчук // Збірник наукових праць Кіровоградського національного технічного університету. – 2010. – №18(II). – С. 189-195.
4. Макарчук О.В. Особливості формування облікової політики бюджетних установ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eztuir.ztu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/487/1/235.pdf>.

5. Писарчук О.В., Кудіна О.М., Тютлікова В.В. Проблемні аспекти формування облікової політики суб'єкта державного сектору / О.В. Писарчук, О.М.Кудіна, Тютлікова В.В. // Технологический аудит и резервы производства. – 2015. – № 1/5(21). – С. 46-50.

6. Пушкар М. Вимоги до формування облікової політики / М. Пушкар // Становлення облікової політики в Україні: тези доп. Всеукр. наук. конф. 18-19 травня 2007 р. – Тернопіль: Економ. думка, 2007. – С. 181-182.

Кошаренко І.Ю.

студентка,

Науковий керівник: Потапова Н.О.

кандидат економічних наук, доцент,

Харківський інститут фінансів

Київського національного торговельно-економічного університету

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Поглиблення кризових явищ у світовій економіці та погіршення економічного середовища в середині країни викликало необхідність пошуку інноваційних методів ведення господарської діяльності. Одним з найсуттєвіших чинників забезпечення ефективного функціонування підприємств є процес управління витратами спрямований на оптимізацію формування витрат з застосуванням економіко-математичних методів на базі обліково-аналітичних даних. Останнім часом багато вітчизняних та зарубіжних науковців-економістів у своїх працях приділяли підвищену увагу економіко-математичному моделюванню витрат. Серед них: А. Чандлер, К. Друрі, М. Акулов, О. Голуб, В. Антонов, Г. Берегова, Є. Рясних, Ю. Цал-Цалко, В. Загорулько, В. Палій, А. Кузьмичов, М. Медведєв, О. Лотиш, А. Московчук, та інші.

Дослідження еволюції підходів до розуміння витрат виявило трансформацію глибинного змісту сутності витрат у процесі розвитку соціально-економічних відносин. Сучасні підходи орієнтуються на ресурсне забезпеченні виробничих процесів і відповідне генерування витрат. В економічній теорії та практиці широке розповсюдження має паралельне використання термінів «видатки», «платежі», «затрати», що обумовлено термінологічною базою вітчизняного інституційного середовища. Однак, у вітчизняній нормативно-правовій базі термін «затрати» взагалі не використовується, а терміни «видатки» та «платежі» пов'язані з бюджетною сферою і використанням інструментів фіскального впливу держави, тому більш виправданим видається застосування терміну «витрати» [1, с. 235-240]. Управління витратами – це, перш за все, процес, що залежить від управлінських рішень суб'єктів управління витратами і які реалізуються